

Lausunto sivistysvaliokunnalle: Hallituksen esitys laiksi ammatillisesta koulutuksesta (HE 143/2025 vp)

Suomen Opiskelija-Allianssi – OSKU ry

Lukukausimaksuja ei tule ottaa käyttöön ammatillisessa koulutuksessa

OSKU vastustaa hallituksen esitykseen sisältyvää mahdollisuutta periä lukukausimaksuja kansainvälisiltä opiskelijoilta. Ammatillinen koulutus on paitsi koulutuspolitiikkaa myös väestö- ja työvoimapolitiikkaa.

Suomi tarvitsee tulevaisuudessa yhä enemmän osaajia ulkomailta, ja ammatillinen koulutus on osoittautunut tehokkaaksi väyläksi työmarkkinoille ja yhteiskuntaan integroitumiseen. Maksuttomuus on keskeinen keino houkutella ja sitouttaa opiskelijoita Suomeen, erityisesti aloille, joilla on krooninen työvoimapula.

Ammatillinen koulutus tarjoaa monelle maahanmuuttajalle ensimmäisen kosketuksen suomalaiseen yhteiskuntaan ja työelämään. Maksujen asettaminen loisi esteen tälle väylälle ja vaarantaisi mahdollisuudet kotoutumiseen. Suomen väestönkehitys ja huoltosuhde edellyttävät, että koulutus on aidosti saavutettavissa kaikille, myös kansainvälisille opiskelijoille.

Yhdenvertainen koulutus ja yhteiskunta hyötyvät

Ammatillinen koulutus on rakennettu tasa-arvoisen koulutuksen periaatteelle. Lukukausimaksujen käyttöönotto murentaisi tätä periaatetta ja loisi epätasa-arvoa opiskelijoiden välille. Samalla se heikentäisi Suomen houkuttelevuutta osaajien ja opiskelijoiden kohteena, vaikka juuri nyt tarvitaan vetovoimaa ja pitovoimaa työperäisen maahanmuuton lisäämiseksi.

OSKU katsoo, että valtion tehtävä on tukea koulutuksen saavutettavuutta ja rahoittaa koulutusta riittävästi sen sijaan, että kustannusvastuuta siirretään opiskelijoille. Maksuttomuus toisella asteella on investointi Suomen tulevaisuuteen, ei kulu.

Yhteenveto

OSKU korostaa, että ammatillisen koulutuksen vahvuus on sen avoimuus, moninaisuus ja työelämäläheisyys. Lukukausimaksujen käyttöönotto olisi askel poispäin näistä arvoista. Sivistysvaliokunnan tulee varmistaa, että ammatillinen koulutus säilyy maksuttomana ja saavutettavana kaikille, riippumatta kansalaisuudesta, taustasta tai varallisuudesta.

Suomen Opiskelija-Allianssi – OSKU ry

Helsingissä, 31.10.2025